

FINANS- INSPEKTIONEN

FINANSINSPEKTIONENS FÖRFATTNINGSSAMLING

Finansinspektionens allmänna råd om understödsförenings kapitalplaceringar; FFFS 1993:4

beslutade den 1993-02-16

Med stöd av 6 § kungörelsen (1972:291) om understödsföreningsregister lämnar Finansinspektionen följande allmänna råd beträffande extern förvaltning av understödsförenings medel, delegering av rätten att besluta om understödsförenings medel, understödsförenings nyttjande av optioner, terminer eller andra likartade finansiella instrument, placeringar i vissa värdepappersfonder, placeringsmöjligheter enligt stadgar samt värdehandlingars förvaring.

Extern förvaltning av understödsförenings medel

I de fall en understödsförening lämnar medel för förvaltning till extern förvaltare bör följande iakttas:

- möjlighet till extern förvaltning av understödsförenings medel samt i vilken omfattning denna förvaltning får ske bör framgå av föreningens stadgar eller av interna placeringsinstruktioner, godkända av föreningens styrelse,
- att förvaltningen ombesörjes av värdepappersinstitut,
- att det i avtal som tecknas mellan understödsföreningen och förvaltaren har klargjorts att placeringar av föreningens medel endast får göras i sådana tillgångar som föreningen själv får placera i,
- att avtalet även innehåller anvisningar i fråga om hur medlen får placeras, exempelvis fördelning mellan olika tillgångsslag och emittenter, placeringar i valuta, nyttjande av optioner, terminer eller andra likartade finansiella instrument, samt vilka löptider som skall gälla för de olika placeringarna,
- att avtalet har godkänts av understödsföreningens styrelse innan det ingås med förvaltaren och
- att styrelsen får kontinuerlig rapportering över gjorda affärer och förvaltningens resultat.

Delegering av rätten att besluta om understödsförenings medel

Styrelsen i en understödsförening har enligt bestämmelserna i 28 § första stycket lagen (1972:262) om understödsföreningar (UFL) att tillse; "att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt".

Härav får anses följa att, i de fall styrelsen i en understödsförening delegerat rätten att besluta om förenings medel, följande bör beaktas, nämligen:

- att delegeringen fastställs i en särskild instruktion beslutad av styrelsen,
- att delegeringsinstruktionen på ett klart sätt anger vilka personer som omfattas och vad delegeringen avser,
- att delegeringsinstruktionen även innehåller anvisningar rörande i vilken omfattning medlen får disponeras, exempelvis beloppsgränser per tillgångslag, per affär, etc, och beloppsgränser för beslutanderätten då en person beslutar ensam respektive tillsammans med andra personer,
- att styrelsen får kontinuerlig rapportering över gjorda affärer samt
- att styrelsen fortlöpande bevakar att reglerna efterlevs.

Optioner, terminer eller andra likartade finansiella instrument

En understödsförening som vill nyttja optioner, terminer eller andra derivatinstrument bör iaktta följande:

- att understödsföreningens syfte med att nyttja derivatinstrument är att minska risken i den egna portföljen,
- att möjlighet till och omfattning av handel med derivatinstrument framgår av understödsföreningens stadgar eller av interna placeringsinstruktioner, godkända av föreningens styrelse,
- att styrelsen får kontinuerlig rapportering över gjorda affärer i derivatinstrument,
- att understödsföreningens motpart endast får vara clearingorganisation eller värdepappersinstitut,
- att understödsföreningen har erforderlig kompetens och resurser för handel med derivatinstrument.

Placeringar i vissa värdepappersfonder

Finansinspektionen godkänner med stöd av 25 § UFL att medel som understödsförening placerar i andelar i sådan värdepappersfond som enligt sina fondbestämmelser uteslutande äger rätt att placera medel i tillgångar som anges i 24 § punkterna 1-5 UFL, får räknas såsom tillgång som anges i 24 § punkt 7 nämnda lag, utan att Finansinspektionens prövning av varje sådan placering erfordras.

En förutsättning för att en understödsförening skall kunna placera i värdepappersfonder av ovan nämnda slag är:

- att respektive förening i sina stadgar har intagit bestämmelser om att placering av medel får ske i sådana värdepappersfonder som nämnts i föregående stycke, och
- att förening, innan beslut om investering i fondandelar fattas, kontrollerar att ifrågavarande värdepappersfond enligt sina fondbestämmelser endast får placera i tillgångar som omfattas av 24 § punkterna 1-5 UFL.

Placering i annan värdepappersfond kräver inspektionens medgivande enligt 25 § UFL i varje enskilt fall.

Placeringsmöjligheter enligt stadgar

Punkt 13 i 11 § UFL skall enligt inspektionen tolkas så att det av stadgarna klart skall framgå dels om understödsföreningen skall få använda sig av alla eller endast vissa av de i 24 § UFL angivna placeringsobjekten, dels de specifika tillgångsslag som kan få utnyttjas i fråga om den del av medlen som får placeras fritt. Beträffande medel för vilka reglerna i 24 § UFL inte gäller, s k fria fonder, skall även där specificeras vilka tillgångsslag understödsföreningen får förvärva. Detta innebär bl a att allmänt hållna formuleringar om "betryggande" placeringar eller skuldförbindelser med "betryggande" säkerheter inte uppfyller lagens krav.

De understödsföreningar som inte uppfyller dessa krav uppmanas att vidtaga lämpliga stadgeändringar.

Värdehandlingars förvaring

Hur värdehandlingar skall förvaras skall framgå av understödsföreningens stadgar, enligt 11 § punkt 13 UFL. Styrelsens ansvar för att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt framgår av 28 § UFL.

Inspektionen har konstaterat att ett flertal understödsföreningar inte förvarar tillgångarna i enlighet med sina stadgar. Detta beror främst på att stadgarna inte är tidsenliga.

Placeringar i olika tillgångsslag innebär skilda förutsättningar för vad som skall kunna anses som "betryggande" förvaring. För att understödsföreningens stadgar inte skall behöva ange varje tillgångsslags förvaringssätt anser inspektionen att en av styrelsen beslutad förvaringsinstruktion kan godtas. Detta innebär att stadgarnas utformning om värdehandlingarnas förvaring, kan formuleras enligt följande;

"Värdehandlingarna skall förvaras på betryggande sätt i enlighet med förvaringsinstruktion fastlagd av styrelsen"

De understödsföreningar som inte förvarar värdehandlingarna i enlighet med sina stadgar uppmanas att vidtaga lämpliga stadgeändringar samt i förekommande fall utarbeta en förvaringsinstruktion för föreningens värdehandlingar.

Upphävande av vissa cirkulärskrivelser som utfärdats av dåvarande försäkringsinspektionen

Finansinspektionen beslutar att följande cirkulärskrivelser skall upphöra att gälla i och med denna författnings ikraftträdande:

Rätt att äga aktier i aktiefonder - cirkulär 1986:U5 (1986-06-12)

Delegering av rätten att besluta om understödsförenings medel - cirkulär 1987:U1 (1987-04-22)

Etiska regler för handel med aktier, värdepappershandel på penningmarknaden och ADB-säkerhet - cirkulär 1987:U4 (1987-10-09)

Värdepappershandel på penningmarknaden och ADB-säkerhet - cirkulär 1987:U5 (1987-10-09)

Denna författning träder i kraft den 1993-02-16

FINANSINSPEKTIONEN

Anders Sahlén

Anders Green
(Försäkringsavdelningen)